

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2024, sp. zn. 7 Tdo 445/2024, ECLI:CZ:NS:2024:7.TDO.445.2024.1

Číslo: 12/2025

Právní věta:

Ke spáchání přečinu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku ani přečinu podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku nepostačuje, že poskytnutí či přijetí úplatku vedlo k protiprávnímu jednání uplácené osoby, ale vyžaduje se, aby se tak stalo v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu touto osobou. Proto objektivní stránku skutkové podstaty žádného z uvedených přečinů nemůže naplnit jednání, jímž jedna osoba za úplatu poskytnutou druhou osobou např. podstoupí test na onemocnění COVID-19, při němž se vydává za druhou osobu, která tím neoprávněně získá úřední potvrzení o prodělaném onemocnění. Souvislost s obstaráváním věcí obecného zájmu by zde přicházela v úvahu jen v případě úplatku zaměřeného na ovlivnění činnosti zaměstnanců zdravotnického zařízení, kteří prováděli zmíněný test, resp. vydali úřední potvrzení.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 19.06.2024

Spisová značka: 7 Tdo 445/2024

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obstarání věci obecného zájmu, Podplácení, Přijetí úplatku

Předpisy: § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku
§ 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněných M. U. a E. S. V. proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, sp. zn. 8 To 168/2023, jenž rozhodoval jako soud odvolací v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 9 pod sp. zn. 50 T 97/2022, jednak z podnětu dovolání obviněné M. U. ohledně této obviněné podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, sp. zn. 8 To 168/2023, v části, v níž byl v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, sp. zn. 50 T 97/2022, ponechán nedotčen výrok o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, a ve výroku o trestu, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, sp. zn. 50 T 97/2022, ve výroku o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku; dále z podnětu dovolání obviněné E. S. V. ohledně této obviněné podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. v celém

rozsahu zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, sp. zn. 8 To 168/2023, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, sp. zn. 50 T 97/2022; dále podle § 265k odst. 2 tr. ř. s přiměřeným užitím § 261 tr. ř. ohledně obviněné M. U. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze také ve výroku o vině přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a rovněž podle § 265k odst. 2 tr. ř. s přiměřeným užitím § 261 tr. ř. ohledně obviněné V. H. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, sp. zn. 8 To 168/2023, v části, v níž byl v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, sp. zn. 50 T 97/2022, ponechán nedotčen výrok o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, a ve výroku o trestu a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, sp. zn. 50 T 97/2022, ve výroku o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku a rovněž podle § 265k odst. 2 tr. ř. s přiměřeným užitím § 261 tr. ř. ohledně obviněné L. E. v celém rozsahu zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, sp. zn. 8 To 168/2023, a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, sp. zn. 50 T 97/2022. Podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušené části obou rozsudků obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Obvodnímu soudu pro Prahu 9 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Rozhodnosti soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 5. 4. 2023, č. j. 50 T 97/2022-1559, byly uznány vinnými

- obviněná M. U. a V. H. jako spolupachatelky podle § 23 tr. zákoníku přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku (bod 1 výroku),
- obviněná M. U. zločinem šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku (bod 2 výroku), přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a dalším zločinem šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku (bod 4 výroku),
- obviněná V. H. zločinem šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku (bod 3 výroku),
- obviněná L. E. organizátorstvím přečinu přijetí úplatku podle § 24 odst. 1 písm. a), § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a přečinu podplacení podle § 24 odst. 1 písm. a), § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku (bod 4 výroku),
- obviněná E. S. V. přečinem podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku (bod 4 výroku).

2. Za tyto trestné činy jim byly uloženy

- obviněné M. U. podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání tří let, pro jehož výkon byla zařazena do věznice s ostrahou,
- obviněné V. H. podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání tří let s podmíněným odkladem na zkušební dobu pěti let za současného vyslovení dohledu,
- obviněné L. E. podle § 331 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný

trest odnětí svobody v trvání dvanácti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu třiceti šesti měsíců,

- obviněné E. S. V. podle § 332 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku peněžitý trest ve výměře 50 denních sazeb s tím, že jedna denní sazba činí 4 000 Kč, tedy v celkové výši 200 000 Kč.

3. Kromě toho bylo rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 rozhodnuto také ohledně obviněného J. H. a ohledně nároku poškozeného M. B. na náhradu škody, kterou trestným činem způsobil obviněný J. H.

4. O odvoláních, která podali obvinění J. H., M. U., V. H., L. E. a E. S. V., každý proti všem jeho se týkajícím výrokům, a poškozený M. B. proti výroku o náhradě škody, bylo rozhodnuto rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2023, č. j. 8 To 168/2023-1769. Podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. byl rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 zrušen ohledně obviněné M. U. ve výroku o vině oběma zločiny šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku (body 2, 4 výroku o vině), ve výroku o vině přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku (bod 4 výroku o vině) a ve výroku o trestu, ohledně obviněné V. H. ve výroku o vině zločinem šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku (bod 3 výroku o vině) a ve výroku o trestu, ohledně obviněných L. E. a E. S. V. v celém jich se týkajícím rozsahu a v rozsahu zrušení bylo podle § 259 odst. 3 tr. ř. nově rozhodnuto tak, že

- obviněná M. U. byla uznána vinnou přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku, odsouzena podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří let s tím, že výkon trestu byl podmíněně odložen za současného vyslovení dohledu na zkušební dobu pěti let, a podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěna obžaloby pro zločin šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku, který měla spáchat skutkem uvedeným v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 v bodě 2 výroku o vině,

- obviněná V. H. byla odsouzena podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání tří let s tím, že výkon trestu byl podmíněně odložen za současného vyslovení dohledu na zkušební dobu čtyř let, a podle § 226 písm. b) tr. ř. zproštěna obžaloby pro zločin šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku, který měla spáchat skutkem uvedeným v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 v bodě 3 výroku o vině,

- obviněná L. E. byla uznána vinnou organizátorstvím přečinu přijetí úplatku podle § 24 odst. 1 písm. a), § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a přečinu podplacení podle § 24 odst. 1 písm. a), § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a odsouzena podle § 331 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody na jeden rok s tím, že výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu dvou let,

- obviněná E. S. V. byla uznána vinnou přečinem podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a odsouzena podle § 332 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 67 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku k peněžitému trestu ve výměře 50 denních sazeb s tím, že jedna denní sazba činí 4 000 Kč, tedy v celkové výši 200 000 Kč.

5. Dále bylo rozsudkem Městského soudu v Praze rozhodnuto tak, že podle § 256 tr. ř. se odvolání obviněných J. H. a E. S. V. a odvolání poškozeného M. B. zamítají.

6. Jako příprava zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku byl posouzen skutek spočívající podle zjištění Obvodního soudu pro Prahu 9, s nimiž se ztotožnil také

Městský soud v Praze, v podstatě v tom, že obviněná V. H. s obviněnou M. U. ve snaze eliminovat zásahy poškozeného M. B. jako otce do výchovy nezletilého AAAAA (pseudonym), žijícího u obviněné V. H. jako matky v XY, se dohodly na postupu, při němž obviněná M. U. kontaktovala obviněného J. H. s tím, aby poškozenému M. B. udělal za odměnu 30 000 Kč „bububu“, tak aby poškozený v důsledku vážného zranění nebyl schopen po delší dobu péče o nezletilého syna, následně dne 18. 11. 2021 obviněná M. U. vyzvedla obviněného J. H., svým vozidlem ho dovezla k bydlišti obviněné V. H., kde mu označila osobu poškozeného M. B., načež obviněný J. H. přistoupil k poškozenému M. B., avšak nijak mu neublížil a ani to neměl v úmyslu, naopak mu sdělil, že byl najat, aby ho zbil nebo mu zpřelámal ruce a nohy, a začal se na poškozeném domáhat částky 30 000 Kč za to, že poškozený přežil.

7. Jako přečin podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku u obviněné E. S. V., resp. přečin přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku u obviněné M. U. a organizátorství obou těchto přečinů podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku u obviněné L. E., byl posouzen skutek spočívající podle zjištění Městského soudu v Praze a předtím i podle zjištění Obvodního soudu pro Prahu 9 v podstatě v tom, že obviněná L. E. dne 6. 1. 2022 zprostředkovala, že obviněná E. S. V. přislíbila obviněné M. U. úplatu 3 000 Kč jako odměnu za to, že obviněná M. U. podstoupí pod jménem obviněné E. S. V. PCR test na přítomnost infekce SARS-CoV-2, následně dne 7. 1. 2022 si obviněná E. S. V. v souladu s instrukcemi obviněné L. E. nechala od své lékařky vystavit žádanku o provedení PCR testu, předala obviněné L. E. kartičku zdravotní pojišťovny, kterou obviněná L. E. dovezla obviněné M. U., a obviněná M. U. s úmyslem získat od obviněné E. S. V. úplatu 3 000 Kč podstoupila v odběrovém místě v Plzni, XY, jménem obviněné E. S. V. a s použitím její kartičky zdravotní pojišťovny PCR test na přítomnost infekce SARS-CoV-2, avšak k vyplacení úplaty nedošlo pro negativní výsledek testu. Podle zjištění soudů obviněná M. U. v kritickou dobu prodělávala onemocnění covid-19 a obviněná E. S. V. šlo o to, aby se vyhnula očkování a získala digitální certifikát EU COVID s ohledem na prodělané onemocnění.

II.

Dovolání obviněných a vyjádření k nim

8. Obviněné M. U. a E. S. V. podaly dovolání proti rozsudku Městského soudu v Praze.

9. Obviněná M. U. napadla rozsudek Městského soudu v Praze proto, že jím zůstal nedotčen výrok o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Odkázala na důvody dovolání uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. Vyjádřila nesouhlas se závěrem soudů, podle něhož naváděla obviněného J. H. k tomu, aby poškozenému M. B. způsobil těžkou újmu na zdraví. Uvedla, že výpověď obviněného J. H. v otázce, co měl podle jejího návodu udělat poškozenému, je velmi nekonzistentní, nejednoznačná a nezpůsobila odůvodnit zmíněný závěr soudů. Popřela úmysl směřující ke způsobení těžké újmy na zdraví poškozenému. V návaznosti na to namítla, že z nedostatku takového úmyslu vyplývá nesprávnost právního posouzení skutku. Obviněná M. U. se dovoláním domáhala toho, aby Nejvyšší soud ohledně ní zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze včetně vadného předcházejícího řízení a aby přikázal nové projednání a rozhodnutí věci.

10. Obviněná E. S. V. napadla rozsudek Městského soudu v Praze co do jí se týkajícího výroku o vině a trestu. Odkázala na důvody dovolání uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř. Uvedla, že po nikom nežádala, aby se dal jejím jménem testovat na onemocnění covid-19, a že v souvislosti s takovým testem nikomu nenabídla, neposkytla ani neslíbila žádné plnění. Vyjádřila nesouhlas se zjištěními, která v tomto ohledu učinily soudy, jednak proto, že soudy podle ní nesprávně hodnotily důkazy, a jednak proto, že nevyhověly jejím návrhům na provedení důkazů, o kterých měla za to, že podpoří její obhajobu. Pro případ, že by se dopustila jednání, tak jak ho zjistily soudy, namítla, že toto jednání nevykazovalo znaky trestného činu podplacení podle § 332 tr. zákoníku, protože tu

nebyla souvislost s obstaráváním věcí obecného zájmu. V tomto směru zdůraznila, že obviněná M. U., které měla prostřednictvím obviněné L. E. slíbit částku 3 000 Kč, nebyla v postavení osoby obstarávající věci obecného zájmu. Obviněná E. S. V. se dovoláním domáhala toho, aby Nejvyšší soud ohledně ní zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze, případně i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9, a aby přikázal nové projednání a rozhodnutí věci.

11. Státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství ve vyjádření konstatovala, že skutková zjištění soudů odpovídají obsahu provedených důkazů a jsou založena na dokazování provedeném v dostatečném rozsahu, přičemž soudy se odpovídajícím způsobem vypořádaly i s návrhy na doplnění dokazování. Ztotožnila se také s tím, jak soudy posoudily zjištěný skutkový stav po právní stránce. Navrhla, aby dovolání obviněných byla podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítnuta jako zjevně neopodstatněná.

12. Obviněná E. S. V. ve velmi obsáhlé replice podané prostřednictvím obhájce k vyjádření státní zástupkyně zdůraznila, že její dovolací námítka nebyly tímto vyjádřením vyvráceny. Setrvala na svém dovolání a na argumentech v něm obsažených, které znovu podrobně rozvinula. Jednak opět zkritizovala hodnocení důkazů soudy a jejich skutková zjištění, jednak připomněla svůj názor, že se nejednalo o obstarávání věcí obecného zájmu. V obdobném duchu zpracovala obviněná osobně i další repliku, k níž však Nejvyšší soud nemohl přihlížet, neboť nebyla podána prostřednictvím obhájce.

III.

Přípustnost a důvodnost dovolání

13. Nejvyšší soud shledal, že dovolání jsou přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a), h) tr. ř., byla podána obviněnými jako oprávněnými osobami podle § 265d odst. 1 písm. c) tr. ř., prostřednictvím obhájců podle § 265d odst. 2 tr. ř., ve lhůtě a na místě podle § 265e odst. 1 tr. ř., s obsahovými náležitostmi podle § 265f odst. 1 tr. ř. a nelze je odmítnout podle § 265i odst. 1 tr. ř.

14. Poté Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3, 4, 5 tr. ř. přezkoumal ohledně obviněných M. U. a E. S. V. napadený rozsudek i předcházející řízení a dospěl k závěru, že dovolání jsou důvodná.

K podaným dovoláním z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

15. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy.

16. Ve výroku o vině obviněné M. U. přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku je rozhodným skutkovým zjištěním to, co obviněné M. U. a V. H. požadovaly od obviněného J. H., resp. co měl obviněný J. H. podle pokynů obviněné M. U. udělat poškozenému M. B. Zjištění, že mu měl udělat „bububu“, lze akceptovat, protože vyplývá z obsahu provedených důkazů, jak Obvodní soud pro Prahu 9 logicky a přesvědčivě vysvětlil v odůvodnění svého rozsudku. S ohledem na okolnosti vyplývající z výpovědi obviněného J. H. a svědka M. B. v jejich souhrnu by bylo možno dovodit i to, že se mělo jednat o fyzické napadení, při němž bylo nutno počítat i s určitou újmou na zdraví poškozeného.

17. Avšak to, co Obvodní soud pro Prahu 9 uvedl ve skutkové části výroku o vině v návaznosti na zmíněné zjištění, totiž že obviněný měl poškozeného napadnout tak, aby v důsledku vážného zranění nebyl poškozený schopen po delší dobu péče o nezletilého syna, v podstatě ani nemá povahu skutkového zjištění v pravém smyslu tohoto pojmu. Jde o interpretaci, kterou Obvodní soud pro Prahu 9 bez jakéhokoli podkladu v důkazech dodal předcházejícímu zjištění, podle něhož obviněný J.

H. měl poškozenému udělat „bububu“. Toto zjištění svým jazykovým vyjádřením ve výroku rozsudku odpovídá spíše jen nějakému zastrašení, pohrůžce apod., nikoli však nutně fyzickému napadení, nota bene s následkem těžké újmy na zdraví. Ostatně z výpovědi obviněného J. H. k otázce, co po něm obviněná M. U. chtěla, aby udělal poškozenému, rozhodně nevyplývá, že mu měl způsobit vážné zranění. Požadavek, který měl obviněný J. H. splnit, spočíval podle jeho výpovědi v tom, aby poškozenému pohrozil, zbil ho nebo ho vystrašil, přičemž nebylo nijak blíže řečeno, jak mu má ublížit. Pokud Obvodní soud pro Prahu 9 v odůvodnění svého rozsudku uvažoval o tom, že obviněná M. U. použila slova, aby obviněný J. H. poškozeného zabil, resp. zpřelámal mu nohy, pak je nutno dodat, že obviněný J. H. toto nepotvrdil. Tato slova ze strany obviněné M. U. sice připustil (možná, že to řekla), ale rozhodně nepotvrdil (neví, to by lhal). Z výpovědi obviněného J. H. nevyplývá ani to, co mělo být účelem útoku na poškozeného a že by tímto účelem mělo být, aby poškozený v důsledku vážného zranění nebyl po delší dobu schopen péče o nezletilého syna. Podle výpovědi obviněného J. H. mu obviněná M. U. neřekla nic o tom, proč má poškozenému ublížit.

18. Záměr obviněné M. U. způsobit poškozenému těžkou újmu na zdraví nelze přesvědčivě dovozovat ani z toho, co obviněný J. H. řekl poškozenému. Jestliže obviněný J. H. měl od počátku úmysl nesplnit požadavek vznesený obviněnou M. U. a naopak chtěl dosáhnout toho, aby mu poškozený zaplatil za to, že ho nenapadl, nezbil a nic mu neudělal, pak je logické, že hrozbu, které byl poškozený vystaven, musel prezentovat jako velmi závažnou, nadsazenou a zveličenou.

19. Soudy zdůrazňovaly také to, že obviněná M. U. se na obviněného J. H. s požadavkem, aby poškozenému udělal „bububu“, obrátila z toho důvodu, že obviněný J. H. byl v minulosti pachatelem závažných násilných trestných činů, pro které byl odsouzen k mnohaletým trestům odnětí svobody. Tato okolnost je určitou indicí v tom smyslu, že obviněný J. H. by nemusel mít zábrany v tom, aby někoho fyzicky napadl a případně i vážně zranil, avšak sama neprokazuje, že výlučně to bylo záměrem obviněné M. U. Pokud by se pod zjištění, že obviněný J. H. měl poškozenému udělat „bububu“, zahrnuje i fyzické napadení poškozeného a jeho zranění, pak takový závěr zahrnuje širokou paletu různých i méně vážných zranění, která nedosahují závažnosti těžké újmy na zdraví.

20. Závěr, že zadáním bylo způsobení těžké újmy na zdraví, nelze dovozovat ani z jednání obviněného J. H., jímž měl za pomoci poškozeného předstírat splnění zadání pro případ, že je obviněná M. U. sleduje. Šlo pouze o nevelkou silou vedené dva úder pěští do zátylku a pokus o úder rukou do břicha. A stejně tak nelze uvedený závěr dovozovat z obsahu telefonického rozhovoru obviněné V. H. se svědkyní P. H. ze dne 2. 12. 2021, kde hovořily o setkání s poškozeným mezi 18. 11. 2021 a 2. 12. 2021 a řešily, zda poškozený měl modřiny či zda kulhal, tedy nikoli zda byl zmrzačen, zda přišel o některý z údů apod. (viz str. 45 rozsudku soudu prvního stupně).

21. Zjištění soudů, že obviněný J. H. měl poškozenému způsobit vážné zranění, pro které by po delší dobu nebyl schopen péče o nezletilého syna, tedy je ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Proto je dovolání obviněné M. U. důvodné.

22. Ve výroku o vině obviněné E. S. V. přečinem podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku rozhodnými skutkovými zjištěními jsou zjištění, že obviněná E. S. V. prostřednictvím obviněné L. E. slíbila obviněné M. U. částku 3 000 Kč za to, že obviněná M. U. se jako osoba prodávající onemocnění covid-19 bude vydávat za obviněnou E. S. V., podstoupí pod jejím jménem PCR test na infekci SARS-CoV-2 a tím obviněná E. S. V. získá digitální certifikát EU COVID.

23. Tato zjištění nejsou v žádném, natož pak zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů. Soudy ve vztahu k těmto zjištěním provedly dostatečné důkazy, které hodnotily ve shodě s jejich obsahem a při jejichž hodnocení se nedopustily žádné deformace ani jiného vybočení z mezí volného hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř. Objektivně bylo zjištěno, že obviněná M. U. podstoupila test s průkazkou zdravotní pojišťovny obviněné E. S. V., za kterou se vydávala. Z výpovědi obviněné M. U.

je patrné, že tak učinila poté, co jí to obviněná L. E. nabídla jako možnost přivýdělku až 3 000 Kč a co jí předala kartičku zdravotní pojišťovny obviněné E. S. V. Jediným logicky přijatelným závěrem pak je, že obviněná E. S. V. chtěla tímto způsobem získat digitální certifikát EU COVID a že za to slíbila peněžní odměnu pro obviněnou M. U. Důkazy, jejichž neprovedení obviněná E. S. V. namítala, neměly k uvedeným skutkovým okolnostem takový vztah, aby byly způsobilé zvrátit skutková zjištění soudů. Proto je dovolání obviněné E. S. V. v části napadající skutková zjištění soudů nedůvodné.

K podaným dovoláním z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

24. Podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

25. Obviněná M. U. byla uznána vinnou přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku.

26. Zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví. Podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvláště závažného zločinu (§ 14 odst. 3 tr. zákoníku), mimo jiné v jeho organizování, je přípravou jen tehdy, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvláště závažného zločinu. Trestný čin těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1 tr. zákoníku je zvláště závažným zločinem ve smyslu § 14 odst. 3 tr. zákoníku a v § 145 odst. 4 tr. zákoníku je stanoveno, že příprava je trestná. Podle § 122 odst. 2 tr. zákoníku se těžkou újmou na zdraví rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění, přičemž za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví taková porucha zdraví, která je uvedena pod písmeny a) až i).

27. Základní podmínkou výroku o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku tedy je zjištění, že jednání pachatele přípravy směřovalo ke způsobení těžké újmy na zdraví ve smyslu § 122 odst. 2 tr. zákoníku. Tento zákonný znak byl podle výroku o vině obviněné M. U. naplněn vážným zraněním, které mělo být způsobeno poškozenému M. B. Jak již bylo vysvětleno v předcházející části tohoto usnesení, tento závěr nemá povahu skutkového zjištění, ale je v podstatě jen svévolnou interpretací, kterou soudy spojily se zjištěním, že obviněný J. H. měl poškozenému udělat „bububu“. Toto zjištění je z hlediska hrozícího následku nejasné, neurčité, nekonkrétní a rozhodně z něj nelze vyvozovat, že hrozícím následkem posuzovaného jednání byla těžká újma na zdraví podle § 122 odst. 2 tr. zákoníku. Zmíněné zjištění, pokud by vůbec mělo vyjadřovat nějaký následek, reálně připouští různá zranění, která nejsou těžkou újmou na zdraví podle § 122 odst. 2 tr. zákoníku. V případě, že by šlo o ublížení na zdraví podle § 122 odst. 1 tr. zákoníku a že by posuzované jednání směřovalo k spáchání trestného činu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 tr. zákoníku, by příprava trestného činu nepřicházela v úvahu, protože tento trestný čin není zvláště závažným zločinem podle § 14 odst. 3 tr. zákoníku.

28. Pro to, aby skutek, jímž byla obviněná M. U. uznána vinnou, mohl být posouzen jako příprava zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, není ve zjištěném skutku odpovídající podklad. Na tom nic nemění ani fakt, že prokázané jednání obviněné je zavrženíhodné. Dovolání obviněné M. U. je důvodné.

29. Obviněná E. S. V. byla uznána vinnou přečinem podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku.

30. Tohoto trestného činu se dopustí ten, kdo sám nebo prostřednictvím jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu. Z tzv. právní věty výroku o vině je patrné, že obviněná E. S. V. byla uznána vinnou tím, že prostřednictvím

jiného slíbila úplatek jinému v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu.

31. Trestný čin podplacení podle § 332 tr. zákoníku je jedním z trestných činů, které jsou pod názvem „úplatkářství“ uvedeny v hlavě X, dílu 3 zvláštní části trestního zákoníku. Hlava X zvláštní části trestního zákoníku upravuje „trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných“. V dílu 1 jsou upraveny „trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby“, v dílu 2 jsou upraveny „trestné činy úředních osob“, v dílu 4 jsou upravena „jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci“. Již z názvů jednotlivých dílů hlavy X zvláštní části trestního zákoníku vyplývá, že jde o trestné činy buď namířené proti subjektům, které tak či onak vykonávají veřejnou moc či obstarávají záležitosti, na nichž je obecný zájem, anebo jde o trestné činy pachatelů, kteří sami vykonávají veřejnou moc či obstarávají záležitosti, na nichž je obecný zájem.

32. Ustanovení o úplatkářských trestných činech chrání čistotu veřejného života, zejména nestranné a objektivní obstarávání věcí obecného zájmu osobami, které tyto věci obstarávají, před různými formami korupce. Tou je třeba rozumět jednání, jímž se na určitou osobu v nějakém kvalifikovaném postavení a v souvislosti s činností, kterou v tomto postavení vykonává, působí prostřednictvím majetkového nebo jiného zvýhodnění. Podstatné tedy je, že úplatek ve smyslu trestného činu podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku (stejně jako ve smyslu trestného činu přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku) musí směřovat k osobě, která věci obecného zájmu obstarává. Zákonný znak „v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu“ je naplněn tím, že úplatek je poskytnut, nabídnut nebo slíben osobě, která obstarává věci obecného zájmu, resp. se na tom podílí, a že úplatek má nějakou spojitost s činností této osoby při obstarávání věcí obecného zájmu.

33. Výjimku představuje trestný čin nepřímého úplatkářství, jehož se dopustí

- podle § 333 odst. 1 tr. zákoníku ten, kdo sám nebo prostřednictvím jiného žádá, dá si slíbit nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem nebo prostřednictvím jiného působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo za to, že tak již učinil,

- podle § 333 odst. 2 tr. zákoníku ten, kdo sám nebo prostřednictvím jiného z důvodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek.

34. V ustanovení § 333 tr. zákoníku je trestnost činu konstruována tak, že příjemce úplatku sám nevykonává činnost, která má být ovlivněna, ani se na takové činnosti nepodílí, ale svým vlivem nebo prostřednictvím někoho dalšího působí na osobu, která zmíněnou činnost vykonává nebo se podílí na jejím vykonávání. Ovlivňovanou činností tu není obstarávání věcí obecného zájmu v rozsahu vyplývajícím z ustanovení § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku, § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku, ale jen jeho dílčí zúžená výseč, která má povahu výkonu pravomoci úřední osoby. Smyslem ustanovení § 333 tr. zákoníku je jednak postihnout korupční jednání osob, které samy neobstarávají věci obecného zájmu ani se na tom nepodílejí a úplatek přijmou za svůj vliv, a korupční jednání směřující vůči těmto osobám, jednak zúžit dosah tohoto postihu jen na oblast výkonu pravomoci úřední osoby, tedy nikoli na veškeré obstarávání věcí obecného zájmu. Pokud by příjemcem úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku měla být i osoba, která neobstarává věci obecného zájmu ani se na tom nepodílí, nemělo by ustanovení § 333 tr. zákoníku o trestném činu nepřímého úplatkářství smysl, protože jednání uvedené v § 333 odst. 1 tr. zákoníku by bylo podřaditelné pod ustanovení § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a jednání uvedené v § 333 odst. 2 tr. zákoníku by bylo podřaditelné pod ustanovení § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku.

35. Pro uvedený závěr nepřímo svědčí také to, že u trestného činu nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 1 tr. zákoníku ani podle § 333 odst. 2 tr. zákoníku není stanovena žádná okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby. Tím je vyjádřena nižší typová společenská škodlivost

trestného činu nepřímého úplatkářství. Naproti tomu u trestných činů přijetí úplatku podle § 331 tr. zákoníku a podplacení podle § 332 tr. zákoníku jsou stanoveny okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby. Evidentně to souvisí s tím, že účelem těchto ustanovení je ochrana veřejného života před korupčním jednáním osob, které obstarávají věci obecného zájmu nebo se na tom podílejí, a před korupčním jednáním směřujícím vůči těmto osobám. Zároveň to vyjadřuje vyšší typovou společenskou škodlivost těchto forem korupčního jednání.

36. V posuzované věci byla částka 3 000 Kč nabídnuta obviněné M. U. Ta ale žádné věci obecného zájmu neobstarávala, a to ani v postavení osoby, která se nechala testovat na přítomnost infekce SARS-CoV-2 a chtěla touto cestou při pozitivním výsledku testu získat digitální certifikát EU COVID z důvodu prodělané nemoci covid-19. Nic na tom nemění okolnost, že se při tom vydávala za obviněnou E. S. V., že vystupovala pod jejím jménem a že chtěla certifikát získat pro ni. Tím, kdo v daném kontextu obstarával věci obecného zájmu, byly osoby činné v příslušném zdravotnickém zařízení při provádění testu, resp. i osoby činné při vydávání certifikátu. O trestný čin podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku by šlo jen za předpokladu, že by slíbená částka 3 000 Kč byla určena pro některou z těchto osob. Nic takového ovšem nebylo zjištěno, naopak příjemcem slíbené částky byla podle zjištění soudů obviněná M. U., která ji měla obdržet za své vlastní protiprávní jednání. Lze jen poznamenat, že toto jednání mohlo být přestupkem proti pořádku ve státní správě podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, jehož se dopustí fyzická osoba tím, že úmyslně uvede nesprávný nebo neúplný údaj správnímu orgánu anebo mu požadovaný údaj zatají za účelem získání neoprávněné výhody. Správním orgánem tu bylo Ministerstvo zdravotnictví, které vydávalo digitální certifikáty EU COVID a vůči kterému směřovaly nepravdivé údaje o osobě, jíž měl být certifikát vydán.

37. Vztah obviněné M. U. k obstarávání věcí obecného zájmu soudy vyvozovaly z úvah, v nichž poukazovaly na závažnost situace vyvolané epidemií nemoci covid-19, na důležitost testování, na význam digitálního certifikátu EU COVID a výhody, jichž se dostávalo jeho držiteli, apod. Tyto úvahy jsou irelevantní, neboť nic nemění na tom, že obviněná M. U. v postavení osoby, která se nechala testovat, sama nijak neobstarávala věci obecného zájmu. Ostatně sám Obvodní soud pro Prahu 9 v odůvodnění rozsudku (v odst. 73 na str. 70) konstatoval, že „slib úplatku vyjadřuje závazek úplatek poskytnout, jestliže v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu bude osobou, jíž je slib úplatku dán a která takovou věc obstarává, požadavku pachatele vyhověno“. Obvodní soud pro Prahu 9 tím výslovně vyjádřil podmínku, že slíbený úplatek musí směřovat k osobě obstarávající věci obecného zájmu, avšak rozhodl v rozporu s touto zásadou, pokud obviněnou M. U. považoval za osobu, která v dané situaci obstarávala věci obecného zájmu. Peněžní částka, která jí byla slíbena za to, že podstoupí test pod jménem jiné osoby, neměla povahu úplatku ve smyslu § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku (ani ve smyslu § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku).

38. Ze skutečnosti, že v zásadě každé porušení zákonné povinnosti je v určitém smyslu v rozporu s obecným zájmem, nelze dovozovat, že každé plnění povinností nebo výkon práv je obstaráváním věci obecného zájmu ve smyslu § 331 a násl. tr. zákoníku. Souvislost s obstaráváním věci obecného zájmu nevyplývá ani z toho, že k protiprávnímu jednání dojde za úplatu, a to ani tehdy, když k němu dojde v mimořádné situaci ve společnosti, například v době pandemie. Úplata přijatá za protiprávní jednání není bez dalšího úplatkem ve smyslu § 331 a násl. tr. zákoníku. To platí i tehdy, jestliže protiprávním jednáním, za které byla nebo měla být poskytnuta úplata, byla vylákána neoprávněná výhoda od osoby obstarávající věci obecného zájmu, například podvodně získána listina osvědčující určitou skutečnost.

39. Skutek, jímž byla obviněná E. S. V. uznána vinnou, byl jako přečin podplacení podle § 332 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku posouzen v rozporu se zákonem pro nedostatek zákonných znaků „úplatek“ a „v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu“. Napadený rozsudek Městského soudu v Praze ve výroku o vině obviněné tímto trestným činem je rozhodnutím, které spočívá na nesprávném právním

posouzení skutku ve smyslu § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. Dovolání obviněné E. S. V. je z hlediska tohoto ustanovení důvodné.

IV. Závěrečné shrnutí

40. Z důvodů, které byly vyloženy v předcházejících částech toho usnesení, Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněné M. U. zrušil ohledně této obviněné napadený rozsudek Městského soudu v Praze jednak v části, v níž byl v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ponechán nedotčen výrok o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, jednak ve výroku o trestu, a zrušil i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ve výroku o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku. Nedotčen zůstal výrok, jímž Městský soud v Praze ohledně obviněné M. U. zrušil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ve výroku o vině oběma zločiny šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku a přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a ve výroku o trestu. Nedotčen zůstal také výrok, jímž Městský soud v Praze zprostil obviněnou M. U. obžaloby pro zločin šíření nakažlivé lidské nemoci podle § 152 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) tr. zákoníku.

41. Z podnětu dovolání obviněné E. S. V. Nejvyšší soud ohledně této obviněné zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 jako součást řízení předcházející napadenému rozsudku, a to v celém rozsahu týkajícím se této obviněné. Zrušen tedy byl i výrok, jímž bylo odvolání obviněné E. S. V. zamítnuto, neboť tímto výrokem neměl Městský soud v Praze vůbec rozhodovat. Jestliže Městský soud v Praze z podnětu odvolání obviněné zrušil ohledně ní rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 a nově v její věci meritorně rozhodl, pak nepřicházelo v úvahu, aby současně její odvolání zamítl. Odvolání lze zamítnout pouze za situace, kdy z jeho podnětu odvolací soud do rozsudku soudu prvního stupně nijak nezasahuje.

42. Důvod, z něhož Nejvyšší soud rozhodl ve prospěch obviněné M. U. (nedostatek zákonného znaku „těžká újma na zdraví“), prospívá také obviněné V. H., která nepodala dovolání. Proto Nejvyšší soud ohledně obviněné V. H. zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze jednak v části, v níž byl v rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ponechán nedotčen výrok o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku, a jednak ve výroku o trestu a zrušil také rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ve výroku o vině přípravou zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 20 odst. 1, § 145 odst. 1 tr. zákoníku.

43. Důvod, z něhož Nejvyšší soud rozhodl ve prospěch obviněné E. S. V. (nedostatek zákonných znaků „úplatek“ a „v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu“), prospívá také obviněné M. U., která nepodala dovolání proti výroku o vině přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku, a obviněné L. E., která nepodala dovolání vůbec. Proto Nejvyšší soud ohledně obviněné M. U. zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ve výroku o vině přečinem přijetí úplatku podle § 331 odst. 1 alinea 1 tr. zákoníku a ohledně obviněné L. E. zrušil v celém rozsahu rozsudek Městského soudu v Praze a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9.

44. Po zrušení napadeného rozsudku Městského soudu v Praze a rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ve vymezených částech Nejvyšší soud zrušil také všechna další obsahově navazující rozhodnutí, která zrušením uvedených částí obou rozsudků pozbyla podkladu.

45. Nejvyšší soud přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 9, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Při tom se Obvodní soud pro Prahu 9 bude řídit právními názory, které v tomto usnesení vyslovil Nejvyšší soud (§ 265s odst. 1 tr. ř.).

46. Vzhledem k výraznému časovému odstupu od vyhlášení napadeného rozsudku, k němuž došlo

dne 10. 10. 2023, pokládá Nejvyšší soud za nutné konstatovat, že věc mu byla s dovoláními obviněných předložena dne 17. 5. 2024. V řízení před Nejvyšším soudem tedy nedošlo k průtahům.